

JUBILEUM Prof. A. TE WECHEL. *)

In Februari van het achter ons liggende jaar was het 25 jaren geleden dat Prof. A. te Wechel verbonden werd aan het boschbouwkundig onderwijs te Wageningen.

De talrijke leerlingen, die door Prof. te Wechel in die 25 jaren in de boschbouwwetenschap werden ingeleid, in vereeniging met vele anderen, die Prof. te Wechel in zijn veelzijdige werkzaamheid hadden leeren waardeeren, besloten dit jubileum standigheden is eenig uitstel gekomen in de uitvoering der plannen, maar vóór de algemeene vergadering der Nederlandsche Boschbouwvereeniging in September j.l. kon nu toch overgegaan worden tot de aanbieding van het huldeblijk, tot welks vervaardiging men besloten had, t.w. het door den kunstschilder Jan van Puyenbroeck geschilderde olieverf-portret van den jubilaris.

Door de tijdsomstandigheden is eenig uitstel gekomen in de uitvoering der plannen, maar vóór de algemeene vergadering der Nederlandsche Boschbouwvereeniging in September j.l. kon nu toch overgegaan worden tot de aanbieding van het huldeblijk, tot welks vervaardiging men besloten had, t.w. het door den kunstschilder Jan van Puyenbroeck geschilderde olieverf-portret van den jubilaris.

Bij de aanbieding werd door twee sprekers het woord gevoerd; door den Heer J. W. Gonggrijp namens oud-leerlingen en vrienden in Nederlandsch Indië, door den Heer Dr. H. van Vloten namens oud-leerlingen, vrienden en vereerders in Nederland.

Toespraak van den Heer Gonggrijp:

Mevrouw Te Wechel, Professor te Wechel, Dames en Heeren,

Zeer gaarne zal ik gevolg geven aan de uitnoodiging van Professor Beekman om namens de Indische schenkers van het portret een woord tot den jubilaris te richten en het is mij een groote eer, dat ik daarmede gevolg kan geven aan een opdracht van het Bestuur der Vereeniging van Hoogere Ambtenaren bij het Boschwezen in Ned. Oost-Indië om thans te mogen spreken in het bijzonder namens de Indische oud-leerlingen van Prof. te Wechel, zooals het bestuur van die vereeniging mij bij brief van 27 Januari van dit jaar verzocht.

Maar ik moet al dadelijk bekennen, dat ik mij daarbij voor eenige ernstige moeilijkheden zie geplaatst.

In de eerste plaats behoor ik, door een te klein verschil in leeftijd, zelf niet tot de leerlingen in engeren zin van onzen jubilaris. En in de tweede plaats geloof ik, dat het de be-

*) Buiten verantwoordelijkheid van den Voorzitter der Redactie-commissie.

doeling van mijn Indische lastgevers is om een min of meer uitvoerige, althans vrij volledige, schets te geven van de verdiensten van Professor t e W e c h e l voor ons Indische boschwezen, terwijl ik aldus al dadelijk in strijd zou komen met wat mij hier als nadrukkelijke wensch van den jubilaris is te kennen gegeven, namelijk om niet meer dan enkele minuten te spreken en aldus deze huldiging een zeer eenvoudig karakter te doen behouden.

Nu bedenk ik mij, dat mij eens in de binnenlanden van Suriname door een boschnegerkapitein is gezegd, dat hij, als hij dan toch onaangenaamheden moest krijgen, die liever had met den Gouverneur, die een paar weken reizen van hem af zat, dan met zijn naaste bureu. Ik zal mij dus houden aan de aanwijzigingen, die ik hier kreeg.

Maar de overgrootte bescheidenheid van Professor t e W e c h e l kan mij toch niet beletten om althans met enkele woorden zijn groote beteekenis voor het Boschwezen in Nederlandsch Indië aan te stippen. Die groote beteekenis ligt ongetwijfeld voornamelijk daarin, dat hij een zeer belangrijk deel heeft gehad en nog heeft bij de opleiding van het overgrootte deel van de boschbeheerders in het Overzeesche Nederland en dat hij de houtvesters daar niet alleen de noodige kennis daarvoor heeft weten bij te brengen, maar hen ook heeft weten te doordringen van zijn eigen enthousiasme en zijn eigen liefde voor ons mooie werk. Het verblijf van Prof. t e W e c h e l in Indië zelf is betrekkelijk kort geweest en is te verdeelen in twee perioden, namelijk een eerste onmiddellijk na de Wageningische studie met eens enkele maandsche jaren en een tweede, van slechts enkele maanden, gedurende een studiereis naar Indië, nu ongeveer tien jaar geleden.

Ik heb het voorrecht gehad een deel van die studiereis, kriskras door een groot deel van Sumatra en omringende eilanden, te mogen meemaken en daarbij te profiteeren van de uitgebreide kennis van Prof. t e W e c h e l op de meest verschillende gebieden van ons vak. Ik ben er trots op mij, dank zij die reis, weldegelijk tot zijn leerlingen in wat uitgebreider zin te mogen rekenen.

Een enkel woord van die reis zou ik nog even in herinnering willen brengen. Prof. t e W e c h e l zeide mij daar op dat stationnetje van de Atjehtram te Bireuën, waar wij afscheid van elkaar namen, hij om via Koeta Radja terug te reizen naar Europa, ik om weer naar Java terug te keeren: „Zorg, dat het Boschwezen goed bijeen blijft”. Hij wist natuurlijk net zoo goed als ik, dat ik daar in mijn eentje niet voor kon zorgen. Maar: we hebben tenminste alle naar onze bescheiden krachten in de door hem bedoelde richting gewerkt. Het is nu, in deze moeilijke en spannende tijden, zeer zeker goed om een dergelijke wensch, en dan uitgebreid

tot ons geheele gemeenebest, hier en overzee, opnieuw in gedachten te nemen en er met al onze krachten en met al ons willen naar te streven om een te blijven, hier en overzee.

Het eerste verblijf van te Wechel op Java is betrekkelijk kort geweest. Maar het is verwonderlijk zooveel als in die enkele jaren daar door hem is gepresteerd. Zijn uitdrukkelijke wensch om hier kort te zijn belet mij daar uitvoerig over uit te weiden. Maar ik dien toch „met de stukken in de hand” verantwoording af te leggen, van wat ik deed terzake van de opdracht, waaraan ik op dit oogenblik uitvoering geef. En dan kan ik voorlezen, dat ik op 2 Mei 1940 aan den Secretaris van de Vereeniging van Hoogere Ambtenaren van het Boschwezen in Ned. Oost-Indië schreef: „In verband met de feestelijke aanbieding van het portret aan Prof. te Wechel zou ik nog even willen opmerken, dat het m.i. wel aardig zou wezen om er voor te zorgen, dat op dien dag, 23 Mei a.s., de locomotief Teut zijn werk op het railbaanet bij Tjepoe verricht, gedecoreerd met onze vaderlandsche driekleur. Ik weet niet of U deze brief daarvoor tijdig ontvangt. Noch ook of het mogelijk zal wezen om mij nog vóór 23 Mei per luchtpost te doen weten, dat de Teut met de vlag op zal rijden”.

Ik behoef in dit gezelschap het verband tusschen die locomotief met die curieuze naam en het onderwerp van deze plechtigheid wel niet uiteen te zetten.

Ik weet niet of mijn brief nog op Java is aangekomen. Wij weten allen waarom het feest op 23 Mei geen doorgang kon hebben. En ook waarom er geen mogelijkheid was om mijn lastgevers op Java nog te verwittigen van de plechtigheid van vandaag.

Door het voorlezen van die passage uit mijn brief van 2 Mei geloof ik op zijn allerkortst aan te hebben gehuid wat onze jubilaris in zijn korte verblijf in de praktijk van het Boschwezen op Java zelf heeft gepresteerd en tevens hoe hij daarvoor en voor al het andere wat hij van hieruit deed daar in Indië wordt gewaardeerd en geliefd.

Ik houd mij overtuigd, dat U gaarne met mij zult instemmen, wanneer ik uitroep: Leve de Teut!

Toespraak van den Heer Van Vloten.
Zeer geachte Professor te Wechel!

Gaarne wil ik een enkel woord tot U richten uit naam van de boschbouwers in Nederland, in het bijzonder van Uw oud-leerlingen.

Het is met een zeer bijzonder genoegen, dat ik het verzoek van het comité heb aanvaard, om U dit boek te overhandigen.

Dit boek dat ook alle handteekeningen bevat van degenen, die wellicht graag persoonlijk aanwezig zouden willen

zijn bij deze huldiging, maar voor wie dit door omstandigheden heden niet mogelijk is.

Het verheugt mij daarom zoo, U te mogen toespreken, omdat ik gedurende lange jaren, ook na mijn studie zulk een nauw contact met U heb kunnen onderhouden, en juist door dit contact zoo volkomen uiting kan geven aan onze gevoelens van waardeering.

Ik weet uit ondervinding en van zeer nabij, hoe groot Uw belangstelling is niet slechts voor de boschbouwwetenschap, maar ook voor den boschbouw in Nederland.

En of ik hier nu herinner aan vragen van boschpolitiek, de vraag bijvoorbeeld: productie-bosch in Nederland of... iets anders? of aan de kwestie der rentabiliteit van het boschbedrijf in Nederland... of als ik herinner aan Uw werken voor een behoorlijk gefundeerde bosch-statistiek, waarmede wij in Nederland aan de spits zouden treden van alle volkeren, of aan Uw pogingen om in Nederland een houtvoorlichtingsdienst te stichten, een dienst die buitengewoon nuttig werk zoude verrichten voor de verbruikers van hout, voor den houthandel en voor den houtproducent, of als ik verder herinner aan Uw dringende eisch om een deskundig boschbeheer, zooals indertijd in 1928 bij den aankoop van den Wolfsberg en den Muntberg, dan verzeker ik U: wij Nederlandsche boschbouwers zijn U er dankbaar voor.

De wetenschappelijk geleide boschbouw is in ons land nog betrekkelijk jong, ook vele onzer bosschen zijn nog jong, vooral de uitgebreide ontginningen zooals die van ons Staatsboschbeheer. Er wordt gewerkt aan den grond, er wordt gezaaid en geplant, veel gezaaid en veel geplant en ons hart van boschbouwer gaat open bij het aanschouwen van al de goedgroeiende, veelbelovende complexen jong bosch.

Het is goed, dat U ons in dat werk af en toe tot de werkelijkheid der economie terugroept, ons ook Uw economische critiek niet spaart.

Dan kom ik tot de exploitatie van het bosch, ook een gebied van ons vak, waarop U onze eerste schreden leidde.

Het is waar, aanleg van kilometerlange smalspoorbanen door moeilijk terrein, en het gebruik van kabelbanen voor het transport van onzen oogst zijn niet bepaald acute problemen in ons land.

Maar toch vragen verschillende kwesties van afzet en afvoer van het hout hoe langer hoe meer onze aandacht; en degenen, die reeds zoo ver zijn in hun houtvesterij denken nu al — wie iets later in dit stadium komt, zal te zijner tijd met dankbaarheid terugdenken aan Uw colleges, als hij bijvoorbeeld te kiezen heeft tusschen afslag of opbod, inschrijving of verkoop aan een bepaalden afnemer.

Tenslotte zou ik niet graag vergeten, hier Uw werk te noemen voor ons Nederlandsche Boschbouwtijschrift.

Wij kunnen het, geloof ik, niet genoeg waardeeren, dat U Uw breede schouders daaronder hebt gezet. Het is geen gemakkelijke taak, want onze boschbouwers praten veel — het blijkt ten duidelijkste op onze excursies, waar een leider zelfs wel eens de opmerking moest maken, dat hij nu aan het woord was; onze boschbouwers hebben dus heel wat te vertellen.

Maar... zij schrijven weinig.

Wij hopen daarom, dat het U gegeven mag zijn, dit werk nog vele jaren voort te zetten in het belang van onzen boschbouw!

U begrijpt, dat wij de gelegenheid, nu U 25 jaren als docent in Wageningen werkzaam bent geweest, gaarne aangrijpen, om uiting te geven aan onze gevoelens van dankbaarheid.

Ter herinerings daaraan overhandig ik U hierbij het boek met de handteekeningen van allen, die aan deze huldiging hebben medegewerkt.

Na deze toespraken werd het portret ontdaan van zijn omhulling en aan den jubilaris overgedragen, terwijl tevens een album werd aangeboden inhoudende de namen van allen die in deze huldiging een aandeel hebben gehad.

Met eenige gevoelvolle woorden dankte Prof. te W e c h e l voor de hem bereide verrassing en drukte zijn erkentelijkheid uit voor het fraaie geschenk en voor de waardeerende woorden namens de schenkers gesproken.

B.